

TEKST 169: Raymond d'Aguiliers og Stefan af Blois om kampe ved og belejringen af Antiokia

5 *Korsridderne belejrede byen Antiokia i det nordlige Syrien fra oktober 1097 til juni 1098. Hærens situation var alvorlig, idet man både manglede proviant og samtidig måtte udkæmpe hårde kampe mod muslimske udfald og angreb fra mindre hjælpestyrker. Desuden fik man meldinger om, at en stor muslimsk undsætningsstyrke var på vej. Flere korsfarere forsøgte at forlade belejringen - den byzantinske general Tatikios forlod hæren, det samme gjorde Stefan af Blois.*

10 *Raymond d'Aguiliers var fransk munk og historieskriver. Han deltog i Det Første Korstog som kapellan for en af korstogets ledere, grev Raymond d.4. af Toulouse (også kaldet greven af St. Gilles). Raymond d'Aguiliers skrev kort efter 1099 et værk (Historia Francorum qui ceperunt Iherusalem) om sine oplevelser. Grev Stefan af Blois og Chartres (1045-1102) var blandt lederne af Det 1. Korstog. Under korstoget skrev han breve hjem til sin hustru, Adela. Under belejringen af Antiokia i 1098 opgav han som nævnt korstoget og drog hjem. Adela opfordrede ham dog til atter at drage til Det Hellige Land, hvilket han gjorde og hvor han blev dræbt under kampe i 1102.*

[Raymond d'Aguiliers:]

20 Mens disse ting foregik i lejren, lød der også et rygte om, at kejserens hær var på vej. Det blev rapporteret, at den var blevet samlet af mange folkeslag; nemlig slavere, patzinaker, cumanere og turkopoler.¹ [...]. Alt dette havde den lemlæstede Tatus² imidlertid opdigtet, og han var kommet med disse udtalelser for at være i stand til at komme væk. Efter ikke kun at have op-

25 hobet [disse] udtalelser, men endvidere de allerstørste fornærmelser, forrådt sine kammerater og begået mened, slap denne mand flygtende væk efter at have tildelt Bohemund³ to eller tre byer, Turso, Mamistra og Adana.⁴ Efter på denne måde at have bragt evig skam over sig selv og sit folk, foregav han derfor at rejse til kejserens hær, og idet han efterlod sine telte og sine tjenerne, drog han afsted med Guds forbandelse. [...] [Der kommer ingen undsætningshær fra kejseren. I stedet angribes de belejrende korsriddere af en tyrkisk hjælpestyrke.]

30 Og dermed var kampen i lejren på denne dag så omfattende, at der ikke var noget sted foran byen, hvor kampene ikke foregik. For fjenden havde planlagt, at mens vi på det kraftigste var optaget af de belejrede [i byen], skulle vi overrumplens bagfra af deres uventede hjælp. Men Gud, der gav sejr til vores riddere, kæmpede [også] blandt vores fodfolk.⁵ Og på den dag opnåede vi ikke en mindre sejr over de belejrede, end [den sejr] vores riddere kunne berette om

35 over hjælperne. Følgelig efter sejren og byttet var vundet, blev adskillige hoveder fra de døde [tyrkere] bragt til lejren. Og for at vi kunne indgyde frygt i fjenden ved hjælp af beviserne for

¹ Forskellige folkeslag og enheder af lejetropper i den byzantinske kejsers tjeneste.

² Tatus: den byzantinske general Tatikios, der fulgte med korsridderhæren. Tatikios manglede noget af næsen, og kaldes af Raymond d'Aguiliers for lemlæstet.

³ Bohemund af Tarent (1058-1111), der var en af korstogets leder, var normannisk fyrste fra den syditalienske by Tarent. Søn af hertugen af Apulien og Calabrien. Blev senere hersker af Antiokia.

⁴ Udover at bistå korsridderhæren med råd, var det Tatikos' opgave på kejserens vegne at forhandle med korsfarerne angående de erobrede områder.

⁵ Korsridderhæren havde grundet manglende forsyninger måttet spise næsten alle deres heste.

deres splittede allieredes [skæbne], blev de hoveder, der var taget med, ophængt på pæle. Dette mente vi senere, var blevet gjort på foranledning af Gud. For da standarden for den hellige Maria var blevet erobret [af fjenden], satte de den nedadvendt i jorden for at håne os. Og således skete det, at de ved synet af de opløftede hoveder fra deres mænd blev forhindret i at håne os.

[Grev Stefan af Blois og Chartres:]

10 Antiokia den. 29. marts 1098

Grev Stefan sender sin hilsen og velsignelse til Adela, hans sødeste og kæreste hustru, til hans kære børn og til alle hans vasaller af alle stænder.

15 Jeg forsikrer dig, min kære, at det sendebud, som jeg sendte ud for at behage dig, forlod mig foran Antiokia sikker og uskadt og ved Guds nåde med den største velstand. Og allerede på det tidspunkt havde vi i treogtyve uger rykket uophørligt frem med denne udvalgte Kristi hær mod Vor Herre Jesu Kristi hjem og af Ham opfyldt med stor tapperhed.

20 Du skal helt sikkert vide, min kære, at af guld, sølv og mange andre rigdomme har jeg nu dobbelt så meget, som din kærlighed havde overgivet mig, da jeg forlod dig. For alle vore stormænd har nu med hele hærens tilslutning – og i mod mit eget ønske – nu foreløbigt gjort mig til leder, chef og fører for hele denne ekspedition.

25 Du har sikkert hørt, at vi udkæmpede et stort slag mod de onde tyrkere efter erobringen af byen Nikæa og ved Guds hjælp besejrede vi dem. Siden hen erobrede vi for Herren hele Rumænien og dernæst Kappadokien.⁶ Og vi erfarede, at en vis tyrkisk prins Assam opholdt sig i Kappadokien, hvor vi rettede kursen hen. Vi erobrede alle hans borge med magt og tvang ham til at flygte til en særlig stærk borg, anbragt på en høj klippe. Vi gav også denne Assams land til en af vore stormænd og efterlod ham mange af Kristi soldater, for at han kunne besejre den førnævnte Assam. Dernæst forfulgte vi konstant de onde tyrkere og drev dem tværs igennem Armenien så langt væk som helt til den store flod Eufrat. De flygtede over floden ind i Arabien, idet de efterlod al deres bagage og forsyninger ved flodbredden. Tyrkernes mere modige soldater drog ind i Syrien og skyndte sig i ilmarch nat og dag afsted for at kunne drage ind i byen 30 Antiokia, før vi ankom. Hele Guds hær priste og takkede den almægtige Herre, da de erfarede dette. Idet vi skyndte os med stor glæde mod den førnævnte hovedstad Antiokia, belejrede vi byen og havde ofte mange kampe dér med tyrkerne, og hele syv gange kæmpede vi med stort 35 mod og under Kristi lederskab sammen med indbyggerne i Antiokia og de mange krigere, der var kommet byen til hjælp. Og i alle disse syv slag sejrede vi og med Herrens hjælp dræbte vi helt sikkert en utallig stor skare af dem. Ganske vist blev mange af vore brødre dræbt i disse slag og i de mange angreb, som vi foretog mod byen og deres sjæle blev ført til paradises glæder.

40 Vi fandt byen Antiokia meget omfattende, befæstet til utrolig styrke og næste uindtagelig. Desuden havde mere end 5000 tyrkiske soldater indtaget byen, foruden saracenerne, arabere, turkopolere, syriere, armeniere og andre forskellige folk i uendelig mængde havde samlet sig dér. I kampene mod disse fjender af Gud og af os selv har vi ved Guds nåde måttet lide megen modgang og utallige onder indtil nu. Mange har også allerede opbrugt deres kræfter og resourcer i denne hellige lidenskab. Ganske mange af vore frankere ville have været døde af sult, 45 hvis Guds nåde og vore penge ikke havde reddet dem. Foran den førnævnte by Antiokia led vi hele vinteren for vor Herre Kristus af ekstrem kulde og enorme regnstorme. Hvad nogle siger

⁶ Rumænien ... Kappadokien: hermed menes områder i Anatolien

om ubærligheden af solens tryk i hele Syrien passer ikke, for vinteren dér er meget lig vor vinter i Vesten. Da Caspian [Bagi Seian], emiren af Antiokia – dvs. prins og herre – så at han var hårdt presset af os, sendte han sin søn kaldet Sensodolo [Chems Eddaulab] til den prins, som holder Jerusalem og til prinsen af Calep, Rodoarn [Rodoanus], og til Docap [Deccacus Ibn Toutousch], prinsen af Damaskus. Han sendte også Bolianuth ind i Arabien og til Karatanien og til Hamelnuth. Disse fem emirer kom pludselig Antiokias indbyggere til hjælp med 12.000 udvalgte tyrkiske riddere. Vi var uvidende om dette, for vi havde sendt mange af vore krigere væk til byer og borge – for der er hundredogfemogtres byer og borge over hele Syrien, som nu er i vor magt. Men lidt før de nåede byen, angreb vi dem på en afstand af tre legua⁷ med 700 riddere på en vis slette i nærheden af 'Jernbroen'. Gud kæmpede for os, hans trofaste, imod dem. For på den dag kæmpede vi med al den styrke, som Gud havde givet os og besejrede dem og dræbte en utallig mængde – og med Guds hjælp bar vi også mere end to hundrede af deres hoveder tilbage til byen, så at folket der kunne juble over det. Kejseren af Babylon⁸ sendte også saracenske sendebude til vor hær med breve, og gennem dem etablerede han fred og våbenhvile med os.

Det glæder mig at fortælle dig, min kære, hvad der skete med os ved fastetiden. Vore prinser havde befæstet et område, som var mellem vor lejr og havet. For tyrkerne gjorde dagligt udfald fra byporten og dræbte nogle af vore mænd på vej til havet. Byen Antiokia er omkring fire legua fra havet. Af denne grund sendte de den ædle Bohemund og Raymond, greve af St. Gilles, til havet med blot tres riddere, for at de kunne hjælpe flådens soldater med dette arbejde. Men da de vendte tilbage med disse søfolk, samlede tyrkerne en hær og faldt pludselig over vore to ledere og tvang dem til en hård kamp. I den uventede kamp mistede vi mere end 500 af vore fodsoldater til Guds ære. Af vore riddere mistede vi dog kun to.

25

J. M. Rosenløv & M. Pihl: *Korstogene – Islams ekspansion og kristen modoffensiv* (2014)

30 Raymond d'Aguiliers: *Historia Francorum qui ceperunt Iherusalem*, her efter A. C. Krey, *The First Crusade: The Accounts of Eyewitnesses and Participants*, Princeton (1921), s.139-142. Greve Stefan af Blois og Chartres: Oversat af M. Pihl efter D. C. Munro, "Letters of the Crusaders", *Translations and Reprints from the Original Sources of European History*, vol 1:4, Philadelphia (1896), s.5-8

⁷ *Legua* (fr. *lieue*, eng. *league*): måleenhed af varierende længde (2 og 7 km).

⁸ Her sigtes her til den fatimidske hersker i Kairo